

BESZÁMOLÓ

a PONTIBUS Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás

2025. évi tevékenységéről

A PONTIBUS Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulást (a továbbiakban: PONTIBUS ETT) a szlovákiai Nyitrai Kerületi Önkormányzat és Pest Megye Önkormányzata hívta életre 2015. augusztus 11-én, amikor is a Társulás alapítói aláírták a PONTIBUS ETT Egyezményét és Alapszabályát. Az európai területi társulás olyan önálló jogalany, amely jogi személyiséget és keretet nyújt az európai önkormányzatoknak, régióknak és az államoknak, hogy határon átnyúló, transznacionális vagy régiók közötti együttműködést hozzanak létre más tagállam vagy harmadik államok jogalányaival, és így valósítsák meg közös céljaikat az uniós támogatások hatékony felhasználása érdekében. A Pontibus (latinul hidak) elnevezésű Társulás célja, hogy szorosabb gazdasági, társadalmi kapcsolatok alakuljanak ki a határ két oldalán élők között. A PONTIBUS ETT működésének technikai feltételeit alapvetően a két tagönkormányzat hivatala biztosítja.

I. HÁROM FOLYÓ RÉGIÓJA TURISZTIKAI AKCIÓTERV

A Társulás az INTERREG VI-A Magyarország–Szlovákia Program keretében meghirdetett „Turisztikai desztinációk komplex fejlesztése” című pályázati felhíváshoz az elmúlt évek szakmai előkészítő munkájának eredményeként – a 34 tagot tömörítő partnerség, valamint az Ister-Granum EGTC együttműködésével – kidolgozta az Alsó-Ipoly és a Garam mente turisztikai fejlesztését célzó komplex turisztikai akcióttervet.

Az akcióttervbe tartozó projektekről szóló döntések 2025 augusztus folyamán kerültek megküldésre a Támogató részéről.

Szlovákia és Magyarország határszakaszán összesen 10 akciótterv részesült támogatásban, mindegyik csökkentett támogatási összeggel. A támogatott akcióttervek elszámolható költsége összesen 42,4 millió EUR, így az egy akcióttervre jutó átlag elszámolható költség 4,24 millió EUR. A „Három Folyó Régiója” akciótterv 6,89 millió EUR elszámolható költséggel nyert támogatást.

A támogatói döntés értelmében (a 2024. évi beszámolóban ismertetett) ACCOMODATION és a SERVICES projektek – főleg a csökkentett támogatási összeg következtében redukálódott részprojektek száma miatt – összevonásra kerültek, csakúgy, mint az ACTIVE és a GASTRO címet viselő projektek. Az újrabenyújtással járó adminisztrációt 2025 novemberében elvégeztük, és azóta – változatlan tartalommal – a formalitásnak tekinthető Monitoring Bizottság támogató döntése is megszületett. A projektek SERVICES és EXPLORE cím alatt egyesültek (ezek elemeit a beszámoló az alábbiakban tartalmazza).

A turisztikai akciótterv célja a magyar-szlovák határ menti térség turisztikai kínálatának összehangolt fejlesztése, a fenntartható turizmus erősítése, valamint a térségek közötti együttműködés elmélyítése. Az akciótterv alapvetően a térségi szereplők (önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozások és szakmai partnerek) együttműködésére épül.

Az akciótterv megvalósítása és a létrejövő együttműködési platformok eredményeként a Alsó-Ipoly és Garam-mente tágabb térségében egy összehangoltan megjelenő és közösen kínált turisztikai desztináció alakul ki a terveink szerint. Az akcióttervtől és a létrejövő együttműködések révén azt várjuk,

hogy a turisták mozgásteret mindkét oldalon kiszélesedjen, csökkenjen a látogatottság térbeli koncentrációja, és a korábban kevésbé frekvenciált települések is bekapcsolódhassanak a turisztikai vérkeringésbe, aktív szereplőivé válva a térség idegenforgalmának.

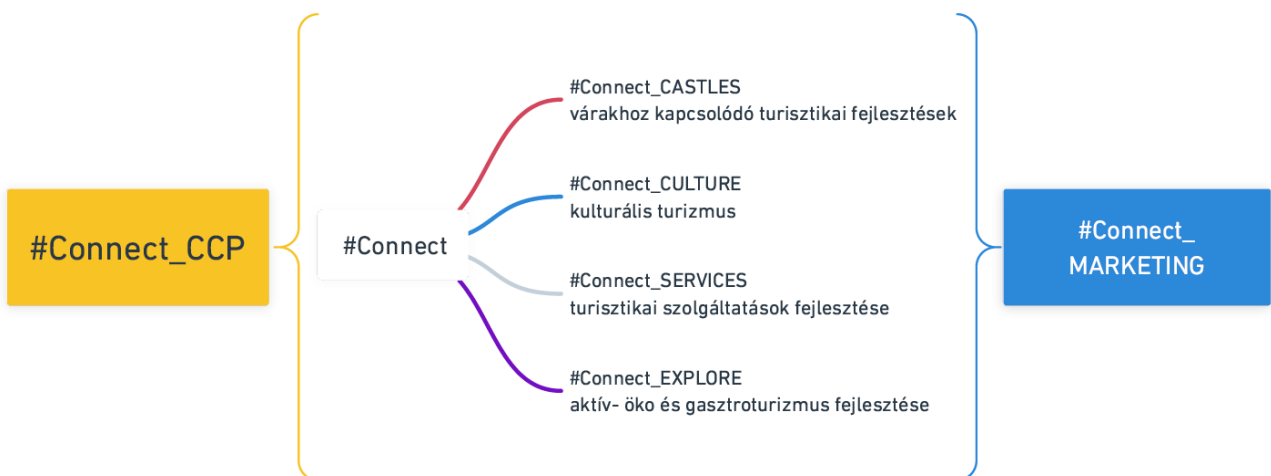
Az akcióterv négy fő területre összpontosít:

1. Turisztikai együttműködés erősítése: Nem cél új, határon átnyúló szervezet létrehozása, de a meglévő TDM-ek, szolgáltatók és attrakciók közti információ- és tudásmegosztásra alkalmas platformokat hozunk létre. Ennek célja az integrált turisztikai termékek fejlesztése, túraútvonalak összekapcsolása, és egységes brand kialakítása a magyar és szlovák piacon.
2. Turisztikai kínálat bővítése: Az akcióterv nemcsak a meglévő kínálat összekapcsolására, hanem új attrakciók, szolgáltatások, túraútvonalak és csomagok kialakítására is törekszik, különösen a jelenleg kevésbé látogatott településeken.
3. Tartózkodási idő növelése: A régiót önálló turisztikai célterületként pozicionáljuk, nem csupán egy-egy attrakció vagy budapesti kiegészítő programként, ezáltal hosszabb vendégtartózkodás és magasabb költség érhető el.
4. Versenyképesség és népességmegtartás: A fejlesztések hozzájárulnak a népességfogyás megállításához és a turizmuson keresztül alternatív jövedelemszerzéshez, különösen a kistérségeken, ezzel erősítve a térség gazdasági és társadalmi megtartóerejét.

Az elfogadott akcióterv a fenti célok megvalósítását négy turisztikai projekttel segíti elő;

1. #connect_CASTLES – várakhoz kapcsolódó turisztikai fejlesztések;
2. #connect_CULTURE – kulturális turizmus infrastrukturális fejlesztései;
3. #connect_SERVICES – turisztikai szolgáltatások bővítése a térségen;
4. #connect_EXPLORE – aktív-, ökoturizmus és gasztronómiai turizmusfejlesztése.

A turisztikai akcióterv részeként (külön projektként) a térséget célzott és összehangolt marketingtevékenységek támogatják, amelyek egységes arculattal növelik majd a régió turisztikai vonzerejét és elérhetőségét.

A fenti projekteket egy ún. koordinációs projekt fogja össze, amelyet a Pontibus ETT és az Ister-Granum ETT alkot, és amelynek keretében közösen az alábbi tevékenységeket végezzük:

- Szerződéskötés: az egyes projektek támogatási szerződéskötési folyamatainak koordinációja
- Részprojekt-koordináció: az egyes részprojektek megvalósításához kapcsolódó koordinációs feladatok ellátása keretében segítségnyújtás a közbeszerzési folyamatok, a láthatósági követelmények, a beruházási tevékenységek, a kapcsolódó rendezvények megszervezése kapcsán,
- Projektadminisztráció: a partneri jelentések és a projektjelentések időszakos elkészítése
- Akcióterv szintű koordináció

A desztináció menedzsmenetéhez kapcsolódóan az alábbi tevékenységeket tervezzük:

- tudásátadási rendezvények, belső tanulmányutak szervezése a régió kölcsönös megismerése érdekében;
- a TDM-ek állandó platformjának létrehozása, működtetése, online és személyes találkozóinak lebonyolítása, adminisztrálása, dokumentálása;
- ágazati turisztikai munkacsoportok létrehozása és működtetése, évenként két-két találkozóval;
- ágazati akciótervek kidolgozása;
- tanulmányutak szervezése a helyi döntéshozók számára minta értékű desztinációkba;
- konkrét turisztikai projektek előkészítése.

A támogató által jóváhagyott akcióterv az alábbi projektekből, részprojektekből áll (vastagon kiemelve azokat a projektelemeket, amelyeket a Pontibus ETT koordinál, míg a nem kiemelt projektelemet az Ister-Granum ETT koordinálja).

Projekt	Partner	Projekt	Elszámolható költség
#connect - Castles	Tekovské Múzeum v Leviciach (Lévai Barsi Múzeum)	Lévai vár élményalapú fejlesztése	308 874,70 €
	Csővár Község Önkormányzata	Csővári várrom rekonstrukciója	318 089,84 €
	Obec Vyškovce nad Ipľom (Ipolyvisk)	Régészeti park létrehozása	159 836,17 €
#connect - Explore	Szob Város Önkormányzata	Szobi dunai strand fejlesztése	286 331,20 €
	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Hiúz Ház Látogatóközpont fejlesztése (Szokolya)	235 567,08 €
	Pilisszentlászló Község Önkormányzata	Kilátó létesítése a Tüskés-hegyen és kapcsolódó infrastruktúra	287 439,72 €
	Pilismarót Község Önkormányzata	Vízisport Kikötő és Ökoturisztikai Központ fejlesztése	300 750,00 €
	Dunakanyari Védjegyet Alapítvány	Turistafogadásra alkalmas infrastruktúra kialakítása	472 289,64 €
	Obec Strekov (Kürt)	Turisztikai látogatóközpont, borászati tevékenységekhez	626 519,24 €
	Obec Zalaba	Malomépület felújítása és turisztikai célú hasznosítása	395 331,00 €
	Visegrád Város Önkormányzata	Mesterségek és ízek udvarának kialakítása	375 104,00 €
	Ipeľské Kultúrne a Turistické Združenie (Ipolyszalkai Turisztikai és Kulturális Egyesület)	Tájház udvarrendezése és konyhai eszközök beszerzése	93 937,40 €
Lábatlan Város Önkormányzata	Szabadtéri színpad fejlesztése	311 812,70 €	

Projekt	Partner	Projekt	Elszámolható költség
#connect - Culture	Obec Bíňa (Bény)	Rotunda turisztikai célú fejlesztése - látogatóközpont kialakítása	295 100,00 €
	Mesto Nové Zámky (Érsekújvár)	Fogd bástya melletti park kulturális és rekreációs fejlesztése	222 563,42 €
	Esztergomi Várszínház Nkft.	Szabadtéri színpad fejlesztése	276 909,26 €
	Csemadok Želiezovce (Csemadok Zselíz)	Sacher ház turisztikai célú fejlesztése (Sacher kiállítás)	149 815,90 €
#connect - Services	Börzsöny 2020 Kft.	Börzsöny buszjárat létesítése	225 672,80 €
	TáborKapu Kft.	Rekreációs ösvény kialakítása (Törökmező)	242 668,00 €
	Pilisi Parkerdő Zrt.	Kerékpáros pihenőpont, P+T parkolópont, rönk faház felújítása	122 630,36 €
	Obec Plášťovce (Palást)	Ivánka-kastély szálláshely-felújítás	430 926,00 €
#connect - Marketing	Ister-Granum EGTC (LP)	Marketing	368 290,11 €
	Pro-Regio Nonprofit Kft		
	KOCR Nitra		
#connect - CCP	Pontibus EGTC (LP)	Koordináció, kommunikáció és desztinációmenedzsment	390 387,51 €
	Ister-Granum EGTC		

Fontos hangsúlyozni, hogy az akcióterület működő turisztikai térséggé történő fejlesztését nem önmagukban ezen projektek valósítják meg, hanem egy olyan együttműködésen alapuló hálózat kialakítása, amely egyrészt integrálja a magyarországi és szlovákiai uniós forrásokból megvalósuló egyéb fejlesztéseket, másrészt bevonja a térségben már jelen lévő szolgáltatókat is. Ennek eredményeként az akcióterv nem elszigetelt kezdeményezések gyűjteménye lesz, hanem egy hosszú távon is életképes, fenntartható és jól működő turisztikai térség alapja.

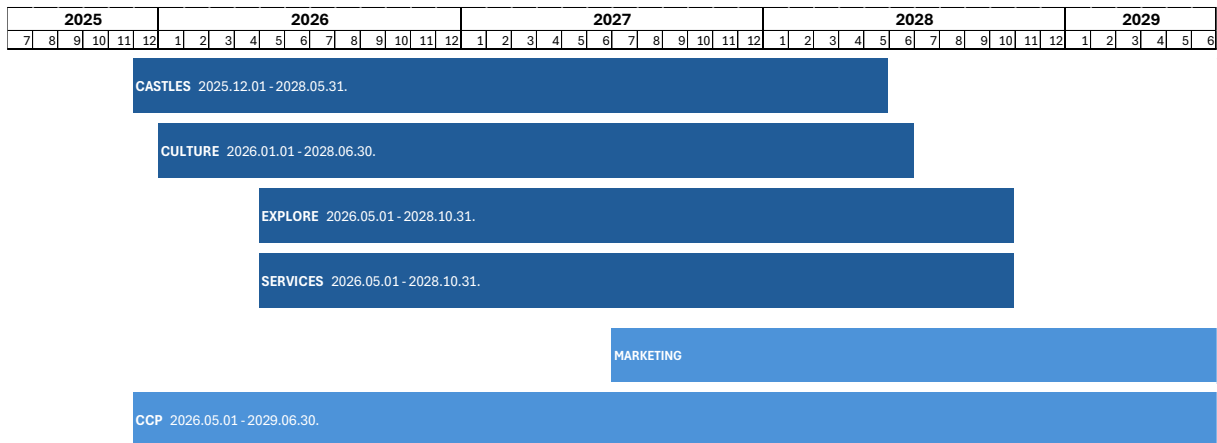
A támogatás vissza nem térítendő, az ERFA (80%) és nemzeti társfinanszírozás (Magyarországon 15%, Szlovákiában 12%) révén biztosított, 5%, illetve 8% önerő mellett. (For-profit projektek finanszírozása és más speciális szabályok alapján ettől eltérő finanszírozások is vannak, azonban a fenti a tipikus.)

Kiemelendő, hogy a pályázatokon belül a támogatást az egyes partnerek kapják, nem a Pontibus ETT. A Pontibus ETT feladata – az Ister-Granum ETT-vel közösen – a CCP projekt keretében a projektek és a 21 partner koordinálása, valamint egyes desztináció-menedzsmenti tevékenységek ellátása a fenti feladatléírás szerint, amely még a későbbiekben módosulhat.

A 2025. év, valamint a 2026. év első féléve a fenti projektekhez kapcsolódó támogatási szerződéskötési eljárások lebonyolításával és azok koordinációjával, továbbá a megelőlegezési szerződésekhez kapcsolódó adminisztratív feladatok ellátásával telik.

Az akciótervhez kapcsolódó érdemi szakmai megvalósítás várhatóan 2026. III. negyedévében veszi kezdetét, ugyanakkor a részprojektek előkészítése és megvalósítása, a szerződéses és adminisztratív feltételek teljesülésével párhuzamosan, már ezt megelőzően megindul.

A projektek tervezett időbeli ütemezését az alábbi ábra tartalmazza:

II. HATÁRMENTI MŰEMLÉKEK FELÚJÍTÁSA

A Pontibus ETT részére a Külgazdasági és Külügyminisztérium a 2023. december 15-én megkötött, majd 2024. december 17-én módosított támogatási szerződés alapján összesen 1.242.000.000.- Ft vissza nem térítendő támogatást biztosított az „Ipolysági premontrei Magtár rehabilitációja” című projekt megvalósítására. A fejlesztést a PRO SAAG Polgári Társulással (PRO SAAG o.z.) közösen valósítjuk meg.

A PRO SAAG o.z. egy ipolysági (Šahy) központú, a helyi közösség tagjaiból és a településért tenni akarókból létrejött civil szervezet, amelynek célja az ipolysági épített örökség értékeinek megmentése, minden korosztály számára lehetővé téve, hogy megismerkedjen, vagy újra ismerkedjen a település és egykori lakóinak történetén keresztül a lokális kultúrával.

A barokk műemlék épület a 13. században román stílusban emelt, majd a 15. században gótikus stílusban kibővített premontrei prépostság alapjaira épült. Az új épület jelentős részben megőrizte és felhasznalta az egykori kolostor középkori falait is. Az ipolysági kolostort a Hont-Pázmány nemzetség alapította a 13. században, és a középkor során a premontrei rend egyik leggazdagabb és legjelentősebb prépostságává vált. Már a kezdetektől bőséges adományokat kapott, többször is átalakították, és többféle szerepet töltött be.

A régészeti feltárások során előkerült a kolostor alapításával egyidős, késő Árpád-kori járószint, valamint még korábbi, kora Árpád-kori leletek és kerámiatöredékek is, amelyek igazolják, hogy a szerzetesek nem lakatlan területre érkeztek. A feltárt alapozások két nagyobb, csarnokszerű épületre utalnak. Ezeket valószínűleg az Anjou-kor végén visszabontották, és helyükre új falak kerültek. A kolostor gótikus átépítésének emlékei – például a főfalak és a gerendákkal keretezett téglapadló – ma is láthatóak.

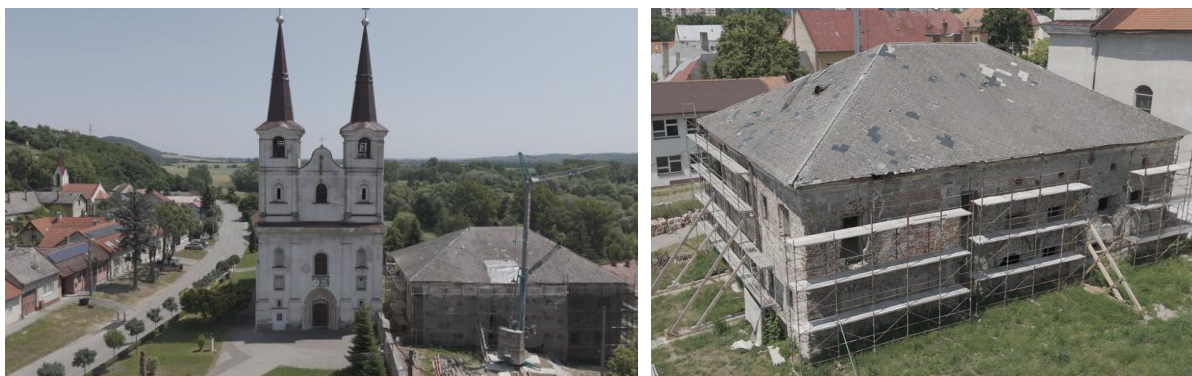
A 15. században a kolostor több támadást is elszenvedett, többek közt a husziták részéről, ezért megkezdődött az erődítése. A 16. századra már helyőrség is állomásozott itt. A szerzetesek az oszmán előretörés miatt elmenekültek, és soha nem tértek vissza. Az 1552-es török hadjárat során a védők harc nélkül adták fel az erődöt, amelyet a törökök részben leromboltak. A 17. század végén a jezsuiták vették birtokba a területet, és barokk stílusú gazdasági épületet emeltek a kolostor romjaiból, melybe beépítették például a kerengő árkádíveit is. Ezek az impozáns árkádívek ma is láthatóak a magtár keleti és déli falain.

Az épületben a hosszú ideje tartó használaton kívüli állapot következtében jelentős mértékű általános állagromlás következett be, amely a szerkezeti elemeket is érintette. A falak, földemek és boltozatok több helyen károsodtak és instabillá váltak, miközben a leromlott tetőszerkezet és tetőfedés miatt kialakult beázások további súlyos károkat okoztak, különösen a faszervezetben. A nedvesség elleni szigetelés hiánya következtében felszivárgó víz az alsó falszakaszokban is jelentős károsodást idézett elő, emellett a homlokzati elemek, vakolatok és nyílászárók hiánya tovább rontotta az épület állapotát. Mindezek együttesen az épület szerkezeti stabilitását veszélyeztetik, így a további állagromlás és az értékvesztés megakadályozása érdekében rendkívül időszerű volt a beavatkozás.

A projekt 1. ütemét képező felújítási tevékenységekre rendelkezésre álló forrásból a hangsúly alapvetően a műemlék Magtár épület megmentésére fókuszált, az alábbi fő műszaki tartalommal: az épület statikai megerősítése, a belső és homlokzati falak fugáinak kiegészítése, az eredeti falszövet stabilizálása, a tetőszerkezet teljeskörű elbontása és újjáépítése, új cserép héjazat kialakítása, a belső fa tartószerkezet tervek szerinti cseréje. Kiépültek a galéria szintek, valamint megtörtént az aljzat elkészítése a talaj feltöltésével, a tervek szerinti rétegrendek kialakításával és a gépészeti alapvezetékek elhelyezésével.

A Pontibus ETT Közgyűlése még 2024 májusában döntött a beruházás építési kivitelezőjének kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás megindításáról. Az eljárás nyílt, európai uniós eljárásrend szerint került lefolytatásra. Az ajánlattételi felhívás és a kapcsolódó dokumentáció az Európai Unió hivatalos közbeszerzési felületén is közzétételre került. A közbeszerzési eljárást a Pontibus ETT a PRO SAAG o.z.-val konzorciumi együttműködésben folytatta le. A közbeszerzési eljárásra 5 ajánlattevő nyújtott be ajánlatot. Jogorvoslati kérelem, előzetes vitarendezési kérelem nem érkezett, illetve egyéb jogorvoslati eljárás nem indult.

A Pesti Építő Zrt.-vel, mint a közbeszerzési eljárás nyertesével 2025. február 17-én megkötött vállalkozási szerződés alapján a vállalkozói díj nettó 424.733.903 Ft, amely a szerződés részét képező 5%-os tartalékkerettel együtt nettó 445.970.598 Ft. A munkaterület átadására 2025. március 5-én került sor.

A teljesítés során a vállalkozói díjat a Felek közös megegyezéssel csökkentették szerződésmódosítás útján. A módosítás az alábbi okokra vezethető vissza: a szerződés szerinti műszaki tartalom eredetileg magában foglalta a teljesítést követően közvetlenül megindítani tervezett ideiglenes („sisakos túrás”) üzemeltetéshez kapcsolódó egyes kivitelezési feladatok elvégzését. Tekintettel azonban arra, hogy a kivitelezés következő (II.) üteme – a KKM által a projekt második ütemére odaítélt támogatás eredményeként – a korábban tervezettnél hamarabb megvalósul, az ideiglenes üzemeltetés bevezetésére nem kerül sor. Ennek következtében az ideiglenes működtetéshez kapcsolódó egyes

munkatételek elvégzése okafogyottá vált, amely indokolta tette a szerződés tárgyát képező műszaki tartalom csökkentését, és ezzel összhangban a vállalkozói díj arányos mérséklését.

A szerződésmódosítással a tartalékkeret nélküli vállalkozói díj nettó 424 733 903 Ft-ról nettó 46 454 729 Ft-tal, azaz nettó 10,93 %-kal nettó 378 279 174 Ft-ra, míg a tartalékkerettel növelt vállalkozói díj nettó 445 970 598 Ft-ról nettó 397 193 132 Ft-ra csökkent.

Másfelől a fentiekben említett 5%-os tartalékkeret részben felhasználásra került két pótmunkára.

Az egyik pótmunka tárgya az épület emeleti déli szárnyában található helyiségek mennyezeti födémszerkezetének pótlása. A másik pótmunka oka az volt, hogy az épület tetőszerkezetének belső gerendarendszere a kivitelezési szerződésben rögzítetthez képest jelentősebb, előre nem látható beavatkozást igényelt. A pótmunkák ellenértéke a szerződésben és a közbeszerzési eljárás dokumentációjában előzetesen rögzített tartalékkeret terhére került elszámolásra. A teljesített pótmunkák ellenértéke (15.015.860 Ft + ÁFA) a rendelkezésre álló tartalékkeret összegét a kivitelező nem merítette ki.

A kivitelezésről összességében elmondható, hogy az a szerződéses rendelkezéseknek megfelelően, határidőn belül megvalósult.

A műszaki-átadás átvételi eljárás 2025. december 17-én indult és 2026. január 16-án lezárult, így a teljesítés a szerződéses határidőben megvalósult.

A felújítás első ütemében lezárult kapcsolódó szolgáltatások:

- tervezési szolgáltatások az első ütemhez;
- kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás lefolytatása;
- turisztikai szakértői feladatok az első ütemhez;
- marketing: marketingterv és arculat, kommunikációs terv, fotódokumentációk;
- a Magtár kiállítás installációs és grafikai tervezése;
- dokumentumfilmek (3 db, ebből 2 animációs film) elkészítése a kiállításhoz;
- egyéb szakértői szolgáltatások (3D felmérés, faanyagvédelmi szakértő).

A Pro Saag o.z. a PONTIBUS ETT-vel kötött konzorciumi megállapodás alapján elsősorban az építési folyamatokhoz kapcsolódó menedzsmentfeladatokat látta el. Ennek keretében gondoskodott a kivitelezés megkezdéséhez és lebonyolításához szükséges hatósági engedélyek, bejelentések beszerzéséről, valamint a munkaterület átadásáról és biztosításáról. A kivitelezés során a helyszíni megrendelői feladatokat is e szervezet látta el: többek között biztosította a közműszolgáltatásokat, felügyelte az engedélyezési és kivitelezési tervek betartását a műszaki ellenőrrel együttműködve, míg a beruházás lezárásakor a hatósági egyeztetéseket, és a jótállási feladatokat intézte.

A fejlesztés 2026-ban esedékes második üteme a Magtár épület befejezését célozza, amely magában foglalja – többek között – a nyílászárók restaurálását és beépítését, a külső vakolat és belső felületképzés elvégzését, a gépészeti, erős- és gyengeáramú szereléseket, valamint a helyiségek bebútorozását. A műszaki tartalom még pontosítás alatt áll.

A későbbiekben megvalósuló harmadik ütem célja az alsó, egykori barokk kori jezsuita épületrész szerkezeti és statikai megerősítése, új tetőszerkezetének kialakítása, teljes gépészeti felszerelése és belső felületképzése, valamint a szükséges berendezések és bútorzat beszerzése és telepítése. A műemlék fenntartható működtetését szolgáló további épületrészek kivitelezése szintén ebben az ütemben valósulna meg, továbbá sor kerülne a belső udvar teljes körű rendezésére, parkosítására és a kültéri bútorok elhelyezésére. E harmadik ütemre a KKM 1,96 milliárd Ft támogatás odaítéléséről döntött 2025 novemberében.

A harmadik ütem műszaki tartalma:

- az alsó épület:
 - szerkezeti, statikai megerősítése,
 - új tetőzetének elkészítése,
 - teljes gépészeti felszerelése,
 - felületképzése,
 - berendezése;
- a műemlék fenntartható működtetéséhez szükséges, tervezett épületrészek elkészítése, berendezése;
- a belső udvar teljeskörű rendezése, parkosítása, kültéri bútorokkal történő ellátása.

A harmadik ütem megvalósítása jelentősen hozzájárulna ahhoz, hogy az épületegyüttes – csaknem nyolcszáz éves történeti értékével – a régió kiemelt turisztikai vonzerejévé váljon, valamint biztosítaná az épület hosszú távú, gazdaságilag önfenntartható működtetését egy turisztikailag jelenleg alulhasznosított térségben.

A projekt harmadik ütemében – a műemlék hosszú távú fenntartható működésének biztosítása érdekében – a jelenleg rendelkezésre álló tervek szerint több gazdasági funkció kialakítása szerepel pl. sörfőzde, étterem, szálláshely kialakítása. Tekintettel e tervezett funkciókra – a szabályszerű és kockázatmentes projektmegvalósítás érdekében – a KKM-től állásfoglalást kértünk arra vonatkozóan, hogy ezen fejlesztési elemek az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107. cikk (1) bekezdése szerint versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak minősülnek-e, valamint szükség esetén kértük a Támogatási Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek megvizsgálását, felülvizsgálatát (ennek egyértelmű tisztázása végső soron a KKM, mint Támogató felelősségébe tartozó kérdés).

Tájékoztattuk továbbá a KKM-et, hogy a Társulás a meglévő tervek alapján részletes költségbecslést készített annak érdekében, hogy pontosan meghatározható legyen, mely funkciók valósíthatók meg a rendelkezésre álló támogatási összegből, illetve mely elemek alakíthatók ki gazdaságosan és fenntartható módon. A fentiek jelenleg a Támogatóval egyeztetés alatt állnak, ezért a további érdemi előrehaladás a további ütemekre a fenti kérdések tisztázásának függvényében biztosítható.

Jelenleg folyamatban van a későbbi kiállításához tervezett „visual guide”-hoz kapcsolódó szakértői szolgáltatások és egyes 2026-ra áthúzódó marketingtevékenységek (honlap, közösségi média, study tour, 1. ütemet lezáró rendezvény) megvalósítása.

A Támogató részére a 2023.11.01 - 2025.12.31. közötti időszakra vonatkozóan részbeszámolót és részszámlát nyújtottunk be az ezen időszakban felhasznált bruttó 559.172.419 Ft támogatási részösszeg elszámolása céljából.

A projekt 2029. december 31-ig tart a jelenlegi támogatási szerződés tartalma szerint.

2023 októberében a Külgazdasági és Külügyminisztériumtól a kemencei Megyeháza homlokzatfelújítására 154 millió Ft támogatást nyertünk el.

Kemence település és környéke legjelentősebb műemléképülete a volt vármegyeháza, Hont vármegye egykori székháza. A 18. századi barokk épület több, klasszikus vármegyei funkciót ellátott, így a megyegyűléseknek adott otthont, intézmények működtek falai között, az igazságszolgáltatás helyszíne volt, pincéjében börtön működött.

Az épület külső homlokzatai évtizedek óta nem kerültek felújításra, ezért jelenleg leromlott állapotúak. A vakolat számos helyen hiányzik, részben elvált a falazattól, a vakolatmegtartás rossz, sok helyen sókiválás jelent meg. A csapóeső miatt a homlokzatok felső régióiban leázott a felső fedőréteg, a lábazatok felett az alsó régiókban pedig a szigetelés hiánya miatt a talajból felszivárgott víz okozott jelentős károsodást mind műszaki, mind esztétikai szempontból. A cementes vakolat használata miatt – amely nem engedi a természetes vízkipárolgást sem – jelentős károsodások láthatók. Jelenleg a homlokzatok több évtizeddel ezelőtti, megfakult és károsodott színezése sem hiteles, nem tükrözi az eredeti történeti színezést, mivel a barokk díszítőelemek jelentős része az egykor harmonikus homlokzati látványt adó hiteles architektonikus színezés helyett rosszul, ötletszerűen került felfestésre.

A projekt keretében megvalósul a mintegy 1100 négyzetméteres külső homlokzat teljes, komplex műemléki helyreállítása. Kijavításra kerülnek a korábbi műszaki típusú problémák, megfelelő rétegrendben felhordásra kerül az új, jó megtartású, a műemléki elvekhez igazodó meszes szárítóvakolat, amely a sőt magában tartja, a nedvességet elpárologtatja. A barokk díszítőelemek – mint az épület látványának szerves részei – restaurálásra kerülnek. Restaurátori kutatások alapján helyreállításra kerül a homlokzat eredeti, esztétikus, harmonikus és hiteles architektonikus falszínezése, a faltükrök és a tagozatok megfelelő színben kerülnek helyreállításra. A hátsó homlokzaton a műemléki arányrendszer visszaállítása miatt új tagozatok (párkányok, falsávok, esetlegesen vakablak-keretek) kialakítására is sor kerül.

A projekt megvalósítása a tervezett ütemezésnek megfelelően haladt 2025 októberéig, amely időpontra az örökségvédelmi engedély alapján a kiviteli tervek elkészültek, és megteremtődtek a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás megindításának feltételei.

A Kemence Község Önkormányzatával folytatott egyeztetések ugyanakkor rámutattak arra, hogy a Megyeháza felújításához kapcsolódó, az önkormányzat részére megítélt TOP Plusz projektek – „A kemencei megyeháza turisztikai hasznosítása” (TOP_PLUSZ-1.1.3-21-PT1-2022-00023), valamint „A kemencei megyeháza energetikai korszerűsítése” (TOP_PLUSZ-2.1.1-21-PT1-2021-00053) projektek vonatkozásában – késedelmet szenvednek.

Műszaki szempontból indokolt, hogy az épület homlokzatának felújítása a kapcsolódó projektek megvalósítását követően kerüljön elvégzésre, tekintettel arra, hogy a jelen fejlesztés műszaki tartalma azokhoz szorosan illeszkedik, és azokkal összehangoltan biztosítható a beavatkozások célszerű és

gazdaságos megvalósítása, így a projekt befejezési időpontjának 2027. év végére történő módosítását kezdeményeztük a Támogatótól.

III. EGYÉB PROJEKTEK

Rövid ellátási lánc fejlesztését célzó projekt

Az INTERREG VI-A Magyarország–Szlovákia Program keretében tervezünk részt venni a Börzsöny Klaszterrel közösen előkészített, rövid ellátási lánc fejlesztését célzó projektben (annak támogatása esetén).

A projektben – szlovákiai és magyarországi egyetemek és más partnerek mellett – társult partnerként veszünk részt, azaz külön költségvetéssel nem rendelkezünk, azonban szakmailag támogatjuk a megvalósítást.

A projekt célja a Börzsöny és az Alsó-Garam mente térségében egy határon átnyúló, rövid ellátási láncokra (REL) épülő agroturisztikai és kulináris együttműködési rendszer kialakítása, amely a helyi termelők, feldolgozók, vendéglátóhelyek és turisztikai szolgáltatók integrációjára épül.

A fejlesztés középpontjában a térség turisztikai és gazdasági potenciáljának megerősítése áll, különös tekintettel a helyi termékekre épülő élményalapú turizmusra.

A projekt keretében:

- átfogó helyzetelemzés készül a turisztikai adottságokról, a termelői és kézműves szektorról, valamint a vendéglátás és a helyi termékek kapcsolatáról, továbbá sor került hazai és nemzetközi jó gyakorlatok vizsgálatára is;
- konkrét agroturisztikai és kulináris programok kerülnek kialakításra;
- hálózatépítés és a turisztikai integráció valósul meg, amely biztosítja, hogy a kialakított programok ténylegesen bekerüljenek a turisztikai kínálatba (pl. utazási irodák, túraszervezők bevonásával);
- kisléptékű infrastrukturális beruházások is megvalósulnak a fogadóképesség javítása érdekében.

Az INTERREG VI-A Magyarország–Szlovákia Program felhívására benyújtott pályázat jelenleg még értékelés alatt áll.

Danurb Ruralscapes projekt

Szintén társult partnerként veszünk részt az INTERREG Duna programban megvalósuló Danube Ruralscapes projektben. A Danube Ruralscapes segíti az önszerveződő falusi klasztereket a Duna régióban, hogy klímatudatos, örökségalapú és befogadó vidéki tájakat hozzanak létre közösen – a helyi identitásban gyökerezve és a jövőre tervezve. A Danube Ruralscapes egy praktikus és adaptálható Ruralscapes Tervezési Modellt hoz létre, amelyet a Duna menti vidéki közösségek valós használatra terveztek.

IV. KÖZGYŰLÉS

A Közgyűlés 2025. december 3-án ülésezett, amelynek ezúttal Pest Vármegye Önkormányzata adott otthont.

A Társulás elnöki pozícióját az Alapszabály értelmében 2 évente rotációs rendben Pest Vármegye Közgyűlésének elnöke, illetve Nyitra megye elnöke tölti be, a rotációs rendnek megfelelően a 2026-2027. évben Szabó István látja el az elnöki teendőket.

A közgyűlés ülésén megvitatásra került a „Három folyó régiója” turisztikai akcióterv, valamint az „Ipolysági premontrei monostor rehabilitációja” című projekt aktuális kérdései. Napirendre került a „Kemenicei Megyeháza homlokzatfelújítása” projekt előrehaladása és a kapcsolódó műszaki, illetve ütemezési kérdések áttekintése is. E projektekkel kapcsolatos információkat jelen beszámoló tartalmazza.

A Közgyűlés tárgyalta még a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz benyújtandó 2026. évi működési és projektfejlesztési támogatási kérelem tartalmát, valamint elfogadta a 2026. évre vonatkozó tevékenységi tervet.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium valamennyi európai területi társulás részére megküldte a Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálat (CESCI) által összeállított önellenőrzési táblázatot, amelynek célja a hatósági törvényességi felügyeleti ellenőrzés során vizsgált szempontoknak való megfelelés támogatása. Társulásunk az önellenőrzést elvégezte. Ez néhány olyan területre rámutatott, ahol az Alapszabály, illetve az Egyezmény pontosítása vagy kisebb hiányosságok pótlása, módosítása vált szükségessé. Ezek a következők: online közgyűlés szabályozásának szükségessége; írásbeli szavazások részletszabályai; igazgató helyettesítésének rendje; felügyelőbizottsággal kapcsolatos szabályok pontosítása, kiegészítése; dokumentumok nyelvi változatainak pontosabb szabályozása, emellett további gyakorlati jellegű, nem törvényességi jellegű módosítások. A Közgyűlés az erre vonatkozó Alapszabály és Egyezmény módosítást elfogadta.

Jóváhagyásra került a 2026. évi közbeszerzési terv is, amely lényegében a fent ismertetett ipolysági és kemenicei projektek felújítási kivitelezőjének kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárásokat tartalmazza.

A Társulás két tagönkormányzata részéről érkezett jelölésekkel összhangban írásbeli szavazáson megválasztásra kerültek a Felügyelőbizottság tagjai: Nyitra megye részéről Csenger Tibor alelnök (aki gyakorlatilag a Társulás 11 évvel ezelőtti megalakulása óta segíti a tevékenységünket) Orosz Örs, Nyitra megyei képviselő; Pest vármegyei részről Karácsony Ádám alelnök és Bukor Attila képviselő. A Felügyelőbizottság 2026. március 26-án online ülésen Csenger Tibort választotta elnökévé, ezt követően bemutatásra kerültek a folyamatban lévő projektek.

Budapest, 2026. május 26.